

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 2, Ontario
Second Class Mail, Registration Number 1637

Kaina 10 ¢

Nr. 34

Penktadienis, Rugsėjo (September) 19, 1969, Toronto, Ontario

M E T A I XXXVIII

Atsinaujina Izraelio - Arabų Karas Izraelio Bomberiai Atakuoja Egiptą

KAIRAS. — Jau atsinaujina Izraelio - arabų karas. Beveik kasdien Izraelio bomberiai puola Egipto žemę prie Suez ir Raudonųjų jūrų. Jau įvyko ir orlaivių susirėmimų ore.

Vienu tarpu artilerijos kovos skersai Suez kanalą truko 8 valandas.

Izraelio apsigynimo viršininkai sako, kad Izraelio atakos siekia parodyti Egiptui, jog pastarojo pozicija prie Suez negali būti apginta.

Izraelio atakos, kurios vyksta beveik kasdien, aiškiai rodo, kad Izraelis pradėjo tokius veiksmus, kurie gali ne tik galutinai sužlugdyti taikos perspektyvas, bet ir išvystyti visuotinę karą tame sektoriuje.

Įdomu pažymėti tą, kad Izraelio vyriausybė nutarė nekooperuoti su Jungtinių Tautų komitetu, norinčiu patirti padėtį arabų Izraelio okupuotose srityse.

Tokiu būdu, komitetui reikės rinkti faktus tik arabų šalyse. Faktiniai, Izraelis ignoruoja visas Jungtinių Tautų priimtas rezoliucijas.

Komiteta sudarę Jungoslavijos, Samolijos ir Ceylono žmonės. Tai šalys, kurios gali būti laikomos neutraliomis šiame klausime. Bet Izraelis sako, kad komitetas yra proarabiškas.

Kai kas teigia, kad Izraelio atakos siekia diskreditavimo

Egipto prezidento Nassero. Kiti mano, kad Izraelis nenori leisti Egiptui sutaisyti kelius ir militines pozicijas palei Suez kanalą.

Kartais nuo karto įvyksta susikirtimai ir su Jordanu ir kitomis arabų šalimis. O kartais Izraelis panaudoja prieš Jordaną ir bomberius.

Susikirtimai vis didesni ir dažnesni. Taip tai diena diena plinta karas Vidurryčiuose. Kaip ilgai truks, kol jis virs pilnu karu?

Stebėtojai sako, kad nebus galima išvengti pilno karo, jei didžiosios jėgos nesiims tvirtų žygių.

Nauja Vyriausybė Išlaisvins Moteris

TRIPOLIS. — Nauja Libijos vyriausybė, paėmusi šalies vairą nuvertus karalių, paskelbė, kad vienu iš svarbiausių jos siekių bus davimas lygių teisių Libijos moterims.

Libija iki šiol buvo viena iš tokių arabų šalių, kur moterys beveik jokios rolės nevaikdina visuomeniniame gyvenime. Jos turi dengti veidus.

Nauja vyriausybė suteiksianti teises moterims dirbti, balsuoti ir dalyvauti visuomeniniame gyvenime.

Manoma, kad didžiausia opozicija kils iš žmonių, griežtai besilaikančių senų tradicijų. Ypač kai ši permaina ateina taip netikėtai. Bet progresui kelią šiais laikais pastoti ne taip lengva.

NORI PASKELBTI GUEVARĄ ŠVENTUOJU

LIMA, Peru. — Tėvas V. Calderon de la Cruz, vienas iš 300 pažangių Romos katalikų kunigų, kurie sudaro Nacionalią Ofisą dėl Socialinės Informacijos, siūlo paskelbti velionį Ernesto Guevarą šventuoju.

Guevara žuvo partizaninėj kovoje.

BEIRUT. — Saudi Arabijoje buvo suimta nuo 200 iki 300 karininkų ir valstybinių tarnautojų, kad pastojus kelią perversmui.

NUSPRENDĖ NUZUDYTI MBOJOS ŽUDIKA

NAIROBI. — Teismas išnešė sprendimą, kad N. I. N. Njoroge būtų pakartas už nušovimą Kenijos ekonomijos ministro Tomo Mbojos.

Nusmerktasis visą laiką tvirtino, kad jis nekaltas. Jis buvęs geras Mbojos draugas.

Nutarimą Priėmė už Parlamento Sienu

SEOUL. — Pietų Korėjos parlamentas, norėdamas apeiti opozicijos pasipriešinimą, susirinko kitame pastate ir greitai priėmė įstatymą opozicijai nedalyvaujant.

Opozicija labai priešinosi, kad būtų priimtas įstatymas, leidžiantis dabartiniam prezidentui siekti trečio 4 metų termino. Ji visoikais būdais kovojo prieš to įstatymo priėmimą.

Prezidento šalininkai, kaip matote, sugalvojo gudry planą: susirinkti kur kitur, opozicijai nežinanant, ir priimti įstatymą.

Taip tai veikia "demokratija" amerikiečių saugomoj teritorijoje. Klausimas, ar bus nauda iš to. Visuomenė labai priešinga, kad būtų leista prezidentui būti išrinktu trečiam terminui. Buvo didelės studentų demonstracijos.

Tarpujininė Kova Tęsiasi Toliau

Toronto. — Building Trades Council, pralaimėjęs pirmą mūšį su nepriigulminga Zaninio vadovaujama unija, pradėjo antrą roundą.

Kadangi Iron Workers unijos lokalas 721 išėjo į legalų streiką, tai dabar jis gali turėti legalius pikietus, prieš statybą. O kitos unijos turi prašiusios į sutartis, kad nariai turėtų teisę atsakyti eiti pro pikietą.

BTC vadovai pareiškė, kad nepriklausoma unija bus nugalėta, nežiūrint kaip ilgai truktu.

Praėjusią savaitę, trečiadienį, 800 nepriigulmingos unijos narių demonstravo prie parlamento ir darbo ministerijos.

"Rock and Roll Revival" Pademonstravo už Taiką

TORONTO. — Praėjusį sekmdienį čia įvyko taip vadinamas "Rock and Roll Revival", kuriame dalyvavo apie 20,000, daugiausia jaunimas. Ir šis didžiulis sambūris jaunų žmonių pademonstravo sentimentą už taiką.

Šio sambūrio pažiba, aišku, buvo "vabalai" iš Britanijos — Yoko ir John Lennon'ai, vyras ir žmona. Jie dainavo dainą "Give Peace a Chance" — Duokit taikai progą. Ir ši daina buvo karščiausiai sutikta susirinkusiųjų.

Šis sambūris įvyko Varsity arenoj.

Reikia pasakyti, kad šis didžiulis sambūris praėjo gra-

žiausiai. Dalyvavo daugybė Rock and Roll tipo menininkų, kurie pildė programą 12 valandų.

Kada Yoko dainavo "Duokit taikai progą", skambėjo lyg iškankintos moters širdgėlos išliejimas.

Šią dainą Lennonas parašė, kai jis buvo Montreale. Atsimenate, jis su žmona gulėjo lovoje, tuomi demonstruodami protestą prieš karą.

Komentatoriai ir kritikai šį sambūrį labai aukštai vertina. Tai buvęs įspūdingas, kultūringas ir labai gerai suorganizuotas. Spauda aprašė labai plačiai, su gerais komentarais.

Tiesa, buvo vienas kitas padaugines narkotikų. Bet nebuvo areštų, nebuvo riaušių.

Tarp kitko, šis sambūris parodė, kad Rock and Roll judėjimas turi daug gabių talentingų žmonių meno srityje. Ir kad šis judėjimas turi didelį pritarimą jaunime.

Vienas dalykas, kuris nekaip nuteikia publika, tai jų aparai, ilgos barzdos, ypač plaukai. O kai kurie iš publikos net nuogi pasirodė. Šis kraštutinumas muša jų prestižą. Nekuriuose žmonėse sukelia net pasipiktinimą. Tuomi menkina ir jų nusistatymą už taiką.

Reikia manyti, kad su laiku jie pašalins jaunimo grožį žalojančius aprėdalu, barzdas ir ilgus plaukus.

Policijai Pavyko Sugauti Kidnaperius

TORONTO. — Policijai pavyko sugauti šešis asmenis, kurie suplanavo ir įvykdė kidnapinimą Mrs. M. Nelles. Taipgi atrado ir \$200,000, kuriuos buvo paėmę iš jos giminių už paleidimą.

Suimtųjų tarpe yra vienas vyras, su kuriuo Mrs. Nelles draugavo ketletą metų prieš asivedimą.

Įdomiausia, kad buvo suimtas ir vienas Toronto policininkas, kaip dalyvavęs planavime ir kidnapinime.

Jiems visiems grumoja kalėjimas iki gyvos galvos.

Pinigus surasti padėjo policijos šunės. Jie atvedė policiją prie paslėptų pinigų.

Manhattan Prasilaūžė Pro Storus Ledus

Pranešimas nuo Manhattano, 115,000 tonų amerikiečių laivo, sako, kad laivui pavyko išsivaduoti iš ledų ir jis įplaukė į Prince of Wales sąsiaurį, kur ledai netokie stori. Tiesa, reikėjo Kanados ledlaužių pagalbos.

Iš Prince of Wales perplaukos laivas įplauks į Amundsen įlanką Beauforto jūroje.

Šio laivo tikslas — ištirti, ar negalima dideliais laivais plaukioti apskritus metus Kanados šiaurėje, toli už Arktiko juostos, ir gabenti iš Alaskos aliejų.

Šio laivo kelionė sukėlė daug susirūpinimo Kanadoje. Išrodytu, kad amerikiečiai visai nesiprašė leisti plaukti per Kanados teritoriją.

NATO MAZINA RESTRIKCIJAS

LONDON. — Keturiolika NATO narių ir Japonija nutarė sumažinti restrikcijas, varžančias eksportą į komunistines šalis.

Bet šis nutarimas neliečia Kinijos, Albanijos, Šiaurės Vietnamo ir Šiaurės Korėjos.

KVEBEKAS. — Kvebeko provincijos liberalų lyderis Jean Lasage galutinai pasitraukia iš vadovybės partijai.

Konvencija rinkti naujam lyderiui įvyks sausio mėnesį.

Užmušti Du Britų Kareiviai Belfaste

BELFAST. — Išrodo, kad taika Šiaurinėj Airijoje gavo didelį smūgį. Kažkas pašovė du Britanijos kareivius. 6,500 britų kareivių bando palaikyti taiką tarp katalikų ir protestonų.

Kartojasi ir susikirtimai tarp katalikų ir protestonų, nors daug mažesniame laipsnyje. Kartojasi padegimai.

Katalikų vadovai sutinka kooperuoti su kareiviais ir laipsniškai panaikinti barikadas. Bet protestonai labai nusistatę prieš britų karius.

Šiaurinėj Belfasto daly buvo padegtas katalikų salūnas. 500 žmonių mušėsi, mėtydami akmenis, plytas į vienas kitą. Panašios kovos įvyko ir kituose miesto sektoriuose.

Aplankius Gimtąjį Kraštą

Prieš 41 metus apieidau savo gimtąjį kraštą, gražųjį Aukštaitijos kampelį, Radviliškio raj., Jukniškių kaimą. Tačiau, visą laiką svajoju sugrįžti ir gyvai pasidairyti po tuos puikiuosius laukus, sodus ir žalias lankas ir prisiminti savo skaidriąją jaunystę.

Mano svajonės ir troškimai išsipildė. Pasitarę šeimoje, žmonos raginamas, nuvykau pas Gordon Travel Service, padariau sutartį. Po kiek laiko gaunu pranešimą, kad kelionei dokumentai paruošti ir jau liepos 22 d. turiu aplėsti Čikagą.

Išrodė, kad kelionė tolima, bet širdžiai taip miela ir nepakeičiama... Pirmasis sustojimas buvo Montrealis, Kanada, o iš čia vykome į Kopenhagą. Čia jau pakeitėme lėktuvą. Mus susodino į Tarybų Sąjungos lėktuvą ir vykome į Maskvą.

Pasisvečiavę ir pasidairę po Maskvos didmiestį, liepos 25 d., 11 valandą ryto, sėdome į T. Lietuvos lėktuvą ir vykome į Vilnių.

Po poros valandų mums pasakė, kad jau lekiamė savo gimtinės padangėje. Tai užgirdęs pajutau smaržesnę širdies plakimą ir akyse nejuociomis jutau džiaugsmo ašaras. Mintyse pats sau sakau, mieloji gimtinė, grįžta, nors tik į svečius. Tavo sūnus, kuris tiek daug metų tavęs nematė, o širdyje ir mintyse be atvangos apie tavę galvojo ir svajojo, kad dar nors kartą išvysti tavo padangę ir tuos mielus žmones, kurie likosi joje gyventi.

Bematant lėktuvas nusileido graziame Vilniaus aerouoste. Čia mane pasitiko iš Kauno atvykę mano žmonos jaunystės draugai Valerija ir Jonas Vajėgai. Jie įteikė man Lietuvos laukuose užaugusių ir pražydusių rožių puostę. Prisipažinsiu, kad tos rožės man išrodė gražesnės už viską, ir jas, o ne jų įteikėjus, pirmiausia bučiavau, bei spaudžiau prie širdies.

Iš Vilniaus aerouosto vykome į Gintaro viešbutį, kur ir laikinai apsigyvenau. Pirmiausiai daviau telegramą namiškiams, kad jie nesirūpintų apie mane. nes esu pasiekęs savo seniai svajotą tikslą.

Liepos 27 d., sekmadienį, atvyko iš tėviškės broliai ir sesutės ir jų šeimos. Viso buvo 14 asmenų. Jie atvyko sunkvežimiu.

Visi išvykome į mišką, sustojome prie upės. Aplinka buvo puiki. Upės vanduo srauniai čiurlena, o įvairūs medeliai puošia jos krantus, mes jų pavėsio prieglobstyje, valšinamės maniškių pagamintu alučiu ir kitokiais skanumynais. Kiek čia buvo malonių kalbų ir nusi-skundimų iš pareities pergyvenimų. Kad ir labai glaudžiai norėtum aprašyti, užimtų neapsakomai daug vietos laikraštyje.

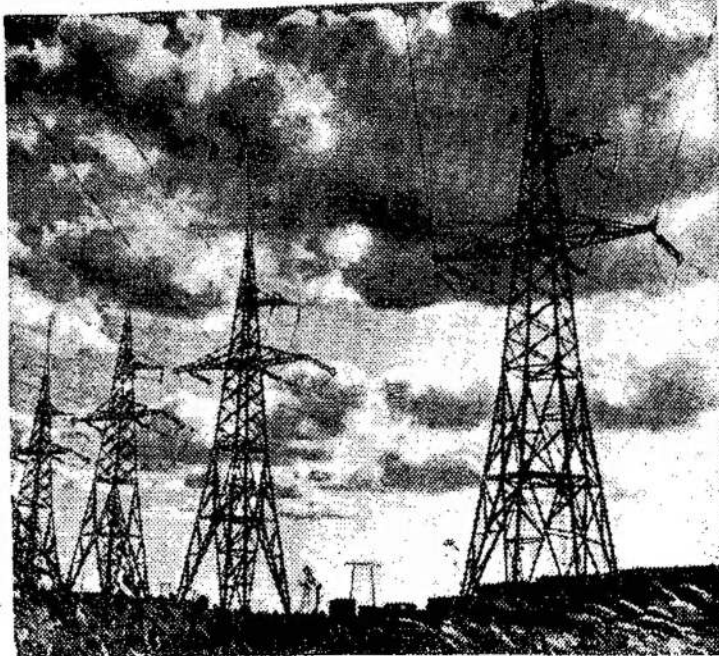
Vaisės ir pokalbiai tęsėsi iki vėlyvo vakaro. Visi įtemptai laukiame tos nemalonios valandos, kada reikės atsiveikinti, nes žinome, kad gal vėl greit, o gal ir visai nebesusitikime. Bet taip nebuvo...

Prieš apleisiant Vilnių, visai netikėtai buvau užkalbintas menininkės Elenutės Babravičienės. Jai pasiteiravus pas mane, ar aš nepažįstų Čikagoje Julijos Marazienės, atsakiau, kad pažįstu, tai prašė perduoti linkėjimus ir įteikė dovanėlę jai perduoti. Taipgi ta proga apdovanojo ir mano žmonelę. Dėkui jai už dovanas ir tikrai buvo malonu su ja susipažinti.

Išvykome į Rygą, bet dar teko sugrįžti ir aplankyti savo gimtąjį kaimą ir tą pirkutę, kurioje pirmąjį žingsnį žengiau į gyvenimą. Niekam nesuprasti kokį jausmą jaučiau. Vėl susitikome ne tik jau su giminėmis, bet ir su kaimynais, jaunystės draugais. Viso toje brangioje šeimoje praleidau 19 valandų. Jos buvo rodos tokios trumputės, tarsi virtusios minutėmis. Ir vėl nelengva buvo atsiveikinti. Bet prie visko žmogus imi paprasti...

Ryga palikome rugpiučio 6 d. ir vykome į Maskvą. Kiek laikas leido, dar pasidairėme po tą Tarybų Sąjungos sost miestį, pernakvojome, o jau rugp.

7 d. rytą sėdome į lėktuvą ir tarsi sparnuoti paukščiai lėkėme atgal į naujai pasirinktą tėvynę. Kelionė šį kartą buvo trumpa. Nežiūrint, kad sustojome ir persėdome į kitą lėktuvą Kopenhagoje ir trumpam lai-

* Platus elektros energijos arterijų tinklas Lietuvoje.
B. Aleknavičiaus nuotr.

Lietuviškomis Temomis

"Kaliniai" Dainuoja Užsieniuose

Keistų dalykų pasireiškia kiek džiaugsmo ašarų — ypač "vaduotojų" tarpe. Štai vieno torontiečio, Lietuvos Mylėtojo iš Toronto, pastabos apie tokių "vaduotojų" kliedėjimus. Nemuno Kraštas laikraštyje jis rašo:

"Atrodo, kad yra dalykų, apie kuriuos negali būti dviejų nuomonių: gera, kai šviečia saulė, bloga, kai pila šaltas lietus; gražu, kai žydi gėlės, negražu, kai pūva lapų krūva; malonu, kai ir kitiems gera, nejauku matyti skausmo ašaras.

"Bet taip... tik atrodytų. "Lietuviai, teisingiau jų dalelytė, kartais ir apie savaimę suprantamus dalykus sugeba pasakyti priešingai elementariausiai logikai. Pavyzdžiui? Prašau!

"... Garsiojo dainininko Virgilijaus Noreikos balsas teikia didžiulį estetinį pasitenkinimą tūkstančiams žmonių: ir Lietuvoje, ir Kanadoje, ir Amerikoje. Kiek puikių atsiliepimų,

kui sustojome Montrealyje, Čikagoje buvome tą pačią rugpiučio 7 d. 5 val. vak.

Turiu pasakyti, kad savo viešnage T. Lietuvoje esu pilnai patenkintas ir jei sąlygos ir sveikata leis, tai esu tikras, kad už keleto metų mudu su žmona vyksime į T. Lietuvą ir dar arčiau susipažinsime su tenykščia naująja tvarka, darančia nepaprastą pažangą moksle, kultūroje ir ekonominiame gyvenime.

Džiaugiuosi apsilankęs senajoje Tėvynėje, pasimatęs su broliais, sesutėmis ir jų šeimomis; taipgi draugais ir bičiuliais. Esu dėkingas visiems, kas tik prisidėjo prie paskatinimo įvykdyti tą kelionę. Taipgi dėkoju T. Lietuvos draugams, kurie prisidėjo prie mano kelionės pasėkmingumo.

Aleksas Samuolis

kiek džiaugsmo ašarų — ypač svetur!

"Puiku? "Taip", sako logika. 'Ne' — taria 'Tėviškės Ziburiai'.

"Tiesa, ir tiems 'Tėviškės Ziburiams' tenka atsidusus pripažinti: '... iš vienos pusės, džiugu girdėti tą (t. y. V. Noreikos) balsą išeiviui, netekusiam tėvynės, miela, kad jų balsas tebėra gyvas'. O toliau — gražiau: 'Iš kitos betgi pusės graudu: tai vis dėl to kalinio balsas!'

"Vargšas' dainininkas! Išleidžia jį, kaip kanarėlę iš narvelio, paskrajoti po platųjį pasaulį, bet koncertų salėse visą laiką sėdi keletas tarybinių Lietuvos pareigūnų, kurie jį laiko už kojos pririšę.

"Tėviškės Ziburiai", pasirodo, žino ir tai, kad 'lietuviškųjų gelmių balsas tebėra pavergtas', žino, 'kad Lietuvoje yra gerų solistų, muzikų, ansamblių, bet visa tai išaugo vargo sąlygose'.

"Kaip švelniai pasakyt! Leiskime, tas pats Noreika būtų ne konservatorijos suolo trynėsis, o dvidešimt metų laisvai kur nors Anglijoje šachtas rausęs — ne taip dabar dainuotų. Gal iš jo, pavyzdžiui, bosas būtų išėjęs: arba, sakysim, dainuodamas dar ir ant vienos kojos šaktų.

"... O, kaip apsidžiaugtų 'Tėviškės Ziburijų' straipsnių rašytojai, jeigu V. Noreika ar koks kitas lietuvis menininkas į sceną išeitų apskuręs ir jį palydėtų ne aplodismentų griausmas, o švilpsys!

"Taip neatsitinka, tad belieka dūsauti — o, koks būtų Noreika nepriklausomoje Lietuvoje. O kad toje nepriklausomoje tiesiog dešimtys noreikų dienas ir baigė kerdžiais ar žimago-rais, 'T.Z.' nenori prisiminti. "Tai būtina pastebėti: 'Tėviš-

kės Ziburijų' balsas solo partija išsiskiria net iš kitų 'vaduotojų' spaudos. Štai 'Nepriklausoma Lietuva' (iš kurios puslapių pastaruoju metu, vis daugiau blaivesnių balsų), rašė apie tą patį Virgilijų Noreiką:

"Visi lietuviai pasaulyje galime tik džiaugtis, kad dainų kraštas Lietuva susilaukė tokio talento. O pagarba tiems, kurie jį išaugino. Išmokino (ypač Kipruvi ePtrauskui).

"Daug mūsų talentų seniau žūdavo, nes nebuvo kam juos surasti ir vis trūko lėšų."

"Šiandien Lietuvoje, matyti, yra kam ieškoti talentų, yra kam juos rūpestingai ugdyti. Ir tai, atrodo, daroma ne priešokomis, kartas nuo karto, o diena iš dienos, metai iš metų.

"Ar tai džiugina, ar tai liūdina lietuvių — priklauso nuo pačių lietuvių, kur jie begyventų; doriems malonu, kad sekasi tėviškės žmonėms, o tiems, kurių širdys užkietėję, belieka apmaudauti.

"Bet raukytis pastariesiems, atrodo, teks vis daugiau: vis dažniau po pasaulį važinėja 'kaliniai' muzikantai, dainininkai, menininkai iš sovietinės Lietuvos, kuri jiems sudarė puikiausias sąlygas jobulėti, lavintis, siekti tarptautinio pripažinimo. Kur jau berasi tokius 'kalinius'?"

Alaskos Vertė Smarkiai Pakilo

1867 metais Jungtinės Amerikos Valstijos nupirko Alaską iš carinės Rusijos už \$7.200.000. Tiesa, tuomet dolerio vertė buvo daug didesnė. Bet Alaskos vertė dabar smarkiai pakilus.

Štai, nuomos už aliejų, kurį sėms daugelis aliejaus kompanijų Alaskoje, Alaskos išdvas gaus \$900.000.000.

Už tai aliejaus kompanijos daro pastangas pralaužti visų metų kelią per Kanados šiaurę tam aliejui gabenti iš Alaskos.

BRITAI PASITRAUKĖ, PROBLEMAS PALIKO

VALLEY, Anguilla. — Britanijos kariuomenė, kuri buvo čia atsiųsta prieš Anguillos žmonių norą, pasitraukė. Bet Anguillos problemos liko neišspręstos.

Britai atsiuntė kariuomenę, kai Anguilla, vadovybėj savo prezidento Websterio, pasimojo atsiskirti nuo britų kontroliuojamos grupės salų, sudarančių britų koloniją. 120 karių buvo iškelta saloj.

Anguilloj gyvena 6.000 žmonių. Jie nori nepriklausomybės.

TORONTO. — Toronto gaierininkai užgyrė naują sutartį su miestu, pagal kurią jie gaus \$172.000 [savaitę (42 val.).

Lietuviai, kurie atostogoms ar kitais reikalais važiuojate į Miami, Fla., patariame atsilankyti į Lietuvių Socialų Klubą. Čia kiekvieną sekmadienį 1 val. dieną yra duodami geri pietūs už žemą kainą. Po pietų, šokiai, susitikimai ir svečiavimasis.

Kuriems reikalingos informacijos gavimui kambarių vietinai klubo nariai, tikime, patars jums kaip ir kur juos gauti.

Klubo adresas:

Lietuvių Socialis Klubas

2610 Northwest 119th Street
Miami, Fla. 33167
Telefonas: 688-4161

IŠ

Kaip jau bu ta, Torontė einė kova. Kelbininkų, kurie mas dėl pylimdesnių statysavo unijos v su samdytoja tarptautinės neprigulminga

Statybos A daryta iš kelnių unijų, pa neprigulminga vaujamai Zar pastatyti piki kur dirbo ne jos nariai. Vė bėti tymsteri maišytą cemento. Sakon mokama po \$ ni šimtai ty traukta iš da tos sverbios

Tarybos iš vo. \$60.000 g dovai nusukb prašyti pinig tone sėdį uni finansuoti šic ko. Ir tymstet, turi grf

Didelį sm kai CUPE, C Public Empl 000 narių, sa sisakė už da gultėti pagal Konvencija unija stovi klausoma un

Unijinė de nemažą laim ninkų tarpt

"Liaudi Lietuvoje iš meratų kain

Dienraš mas "Snort "Valstiečių tas" — \$2.2 rius" — \$1.1 kartu [sav

Mėnesis

"Genys — 3.00; " "Mokslas ir \$9.50; "Mūs galė" — \$5. kykla" — \$ tos" — \$2.5

Du kar "Svytu mėnesį išleik

Kai kur ti ir pavieni egzempliori.

Pusme gegužės mė

Užsaky

Liaudies E

IŠ KANADOS GYVENIMO

Kaip jau buvo ne kartą rašyta, Toronte eina didelė tarpūninių kova. Keliolika šimtų darbininkų, kurie daro įvairias formas dėl pylimo cemento prie didesnių statybų, nepasitenkinę savo unijos vadovų susitarimu su samdytojais, atsietė nuo tarptautinės unijos ir sudarė neprigulmingą uniją.

Statybos Amatų Taryba, sudaryta iš keliolikos tarptautinių unijų, paskelbė karą šiai neprigulmingai unijai, vadovaujama Zaninio. Buvo tuoj pastatyti pikietai prie statybų, kur dirbo neprigulmingos unijos nariai. Vėliau buvo prikaltai tymsteriai, išvežioja sumaišytą cementą, nevezti cemento. Sakoma, kad buvo jiems mokama po \$20 į dieną. Septyni šimtai tymsterių buvo ištraukti iš darbo. Buvo sulaukotos svarbios statybos. Bet...

Tarybos išdas greitai išdžiūvo. \$60.000 greitai sutirpo. Vadovai nuskubėjo į Washingtoną prašyti pinigų. Bet Washingtonė sėdi unijų bosai nesutiko finansuoti šip negarbingo streiko. Ir tymsteriai, nudegę pirštus, turi grįžti į darbą.

Didelį smūgį taryba gavo, kai CUPE, Canadian Union of Public Employees, turinti 130.000 narių, savo konvencijoje pasisakė už darbininkų teises priešėti pagal savo pasirinkimą. Konvencija pasisakė, kad ši unija stovi su Zaninio nepriklausoma unija.

Unijinė demokratija apturėjo nemažą laimėjimą. Auto darbininkų tarptautinis apeliacija

komitetas pastaruoju laiku nusprendė, kad James Bridge-wood buvo neteisėtai pašalintas iš užimamų pareigų unijos lokale 707 (Oakvillyje).

Komitetas sako, kad lokalo nariai, kurie išmetė jį iš tų pareigų dėl to, kad jis kandidavo komunistų tikietu, neturėjo jokio įrodymo, kad Kanados Komunistų Partija yra kurios nors kitos šalies tarnaitė.

Išmetimas buvo padarytas mažos grupės narių ir remiantis makartizmo laikais įvestu į konstituciją pareiškimu, kad komunistai negali užimti unijose vadovaujančių pareigų.

Manoma, kad unijos konvencija visai pašalins iš konstitucijos tą punktą.

Daugelis unijų tokius punktus jau pašalinę.

Ontarijoj auga nepasitenkinimas dėl per aukšto mokesčio už medikėrą. Ypač šis nepasitenkinimas pradėjo augti po to, kai Manitobos nauja valdžia paskelbė, kad ji sumažina tą mokesčių labai daug. O Manitoba skaitosi daug biednesnė provincija, negu Ontarija.

Nuo spalio 1 dienos ir Ontarijoj pradės veikti federalis medikėro planas.

Praėjusią savaitę buvo sukelta visa policija Ontarijoj gauti kidnaperius, kurie buvo kidnapinę vieno turtingo biznierių žmoną.

Trys vyrai atėję į H. C. Nelles namus netoli Claremont kaimo, surisė abu, o po to pasakė vyriui, kad jo žmona išveža-

Joan Baez, plačiai išgarsėjusi dainininkė, matoma dainuojant Mariposa Folk Festivalyje, kur įvyko ant Toronto salos. Ją bus galima matyti ir girdėti ant televizijos rugsėjo 28 dieną 10 v. v. ant CBC stočių.

Vatikanas, musulmonai ir Jų Tikejimas

Paskutinis Vatikano susirinkimas paragino tarp atskirų religijų pasekėjų siekti savitarpio sutarimo, vienybės. Šia linkme katalikų bažnyčia jau daro nemažai praktinių žygių. Vieni iš tokių, kurie išpažįsta kitas religijas ir kuriuos Vatikanas norėtų turėti savo sąjungininkais, yra musulmonai. Musulmoniška (arabiški a i musulim — nusižeminę) — Mahometo pasekėjai, priklausantieji islamo religijai. Žodis "islam" reiškia nuolankumą. Musulmonų daugiausia yra Artimųjų ir Viduriniųjų Rytų šalyse, Šiaurės Afrikoje, Pietryčių Azijoje. Tarybų Sąjungos Vidurinės Azijos respublikose, Azerbaidžane, Šiaurės Kauka-

ma ir bus nužudyta, jeigu jis nesumokės jiems \$850,000. Jam buvo įsakyta neišeiti iš namų iki nurodyto laiko.

Vyras su pagalba turtingų giminių sukėlęs \$200,000 ir nuvežęs į nurodytą vietą. Po to jo žmona buvus paleista.

Atrodo, kad visoki piktadariai užplūsta ir Kanadą.

Štai kitas įvykis, parodąs, kad Kanadoje jau yra žmonių, kurie siekia staigiai pralobti.

Ronald Montgomery, Canadian Imperial Bank of Commerce akounteris, bandė apšukoti banką ant \$500,000.

Jis jau buvo transferavęs šią sumą į New Yorką, iš kur norėjo transferuoti į Braziliją, bet New Yorke bankas įtarė ir tenai prasidėjo jo nelaimė. Dabar teks pabūti šaltojoj, kad nepakankamai gudrus buvo.

lienos, pripažįsta daugpatystę, moters nelaiko lygiavertę žmogui. Religinis to tikėjimo centras yra Meka su Kaabo šventykla, kurioje garbinamas juodas 'keturkampis' meteoritas.

Musulmonai turi savo šventąjį raštą, vadinamą Koranu. Koranas neva niekieno nebuvo sukurtas. Jis gulėjęs pas Alachą po sostu. Alachas per angelą Džebrailą apreiškęs jį pranašui Mahometui, o tas išplatinęs jį žmonių tarpe.

Koranas tikina, kad dievas palaiko paukščius ore, kad Zemė yra plokščia. Pats Alachas sutvėręs žmogų, o moterį pagaminti pavedęs angelui Džebrailui. Iš dangaus, anot Korano, į žemę eina laiptai, kuriais laipioja dangaus gyventojai, bet jeigu žmogus ar velnias priliptų iki dangaus, tai nebūtų įleistas.

Korano sukūrimui daug įtakos turėjo Biblija. Todėl jame yra pasakojimų apie Nojų, Abraomą, Izaoką, Dovydą, Saliamoną, Jėzų, bet kartu yra legenda ir apie istorinį asmenį — Aleksandrą Makedonietį. Kristus pripažįstamas pranašu, bet ne dievo sūnumi. Musulmonai tvirtina, kad Kristaus, kaip ir kitų pranašų, mokymas buvęs iškraipytas, todėl Alachas pasiuntęs tikrąjį pranašą Mahometą, davęs jam Koraną, kad būtų ištaisytos tikėjimo klaidos. Korane, kaip ir kitose panašiose religiuose knygose, šalia kai kurių tuolaikinių gyvenimo faktų, yra daugybė visokių mitinių pasakojimų, mėginančių duoti atsakymą į tais laikais žmonėms rūpėjusius klausimus. Šia prasme Koranas niekuo nesiskiria nuo Senojo testamento.

Islamą susiformavo kaip feodalinę religiją. Kai įsigalėjo kapitalistiniai gamybiniai santykiai, ji ėmė nebeatikti naujųjų gyvenimo sąlygų. Pirmieji moderninti islamą pamėgino turkai. Jie uždraudė daugpatystę, vyrams feskos, moterims čadros nešiojimą, atskyrė bažnyčią nuo valstybės, įvedė vietoj musulmoniško europietišką kalendorių, paleido musulmonų dervišų ordinus, uždarė vienuolynus, panaikino reli-

giją. (Nukelta ant 8 pusl.)

Lietuvos Suausdiniai

"Liaudies Balsas" raštinėje galite užsiprenumeruoti Tarybų Lietuvoje išleidžiamus laikraščius ir žurnalus. Metinių prenumeratų kainos sekančios:

Dienraštis "Tiesa" — \$5.00; tris kartus į savaitę išleidžiamas "Sportas" — \$4.00; tris kartus į savaitę išleidžiamas "Valstiečių laikraštis" — \$2.50; savaitraštis "Gimtasis Kraštas" — \$2.25; du kartus į savaitę išleidžiamas "Lietuvos Pionierius" — \$1.50; savaitraštis "Literatūra ir menas" — \$3.50; du kartus į savaitę išleidžiamas "Tarybinis Mokytojas" — \$3.50.

Mėnesinių žurnalų metinių prenumeratų kainos:

"Genys" — \$1.50; "Žemės ūkis" — \$8.50; "Kultūros barai" — \$3.00; "Komunistas" — \$2.00; "Liaudies ūkis" — \$6.00; "Mokslas ir Gyvenimas" — \$3.00; "Mokslas ir Technika" — \$9.50; "Mūsų Gamta" — \$8.50; "Mūsų Sodai" — \$7.50; "Pergalė" — \$5.00; "Sveikatos Apsauga" — \$8.50; "Tarybinė Mokykla" — \$4.00; "Tarybinė Moteris" — \$2.00 ir "Jaunimo Grotos" — \$2.50.

Du kartus į mėnesį išleidžiamų žurnalų prenumeratos:

"Svyturys" — \$5.00; "Sluota" — \$3.00; ir keturis kartus į mėnesį išleidžiamas "Ekrano Naujienos" — \$4.50.

Kai kurių iš viršvardintų laikraščių ir žurnalų galima gauti ir pavienių egzempliorių Liaudies Balsas raštinėje. Laikraščių egzemplioriaus kainos po 5-10 c., o žurnalų po 25-50 c.

Pusmetinės prenumeratos turi būti užsakytos ne vėliau gegužės mėnesio, o metinės ne vėliau spalio mėnesio.

Užsakymus siųskite su money orderiais adresu:

Liaudies Balsas, 160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

PRISIMINIMAI...

ROJUS MIZARA

mirė

1967 m. rugsėjo 23 d.

Rodosi, dar vakar kalbėjomės... bet taip pat rodosi, jau seniai, seniai nesimatėme...

Mintyse dažnai, dažnai nubėgu į tą Džukijos kampelį, į tą neapsakomai gražų Juodžio kalnelį, Savilionyse, kur ilsisi Rojaus palaikai...

IEVA

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos kaina:

Kanadoj ir visur kitur \$5.00 metams; pusmečiui \$2.50.

Į Lietuvą \$7.00 metams

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 140, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

IR GERAI IR NEGERAI

Brazilijos partizanai, kidnapindami JAV ambasadorių, paverė Brazilijos vyriausybę palcisti iš kalėjimų 15 politinių kalinių ir išleisti juos į Meksiką. Išrodo, kad jie, niekam nieko bloga nepadarydami, tik išgasdindami ambasadorių, išlaisvino 15 politinių kalinių. Bet taip atrodo tik iš pirmo žvilgsnio.

Tuo ilpo to Brazilijos reakcinė vyriausybė suėmus daugybę žmonių, įskaitant ir nekurių išlaisvintųjų gimines. Jie bus kalinami, kalinami. Prie to, valdžia skelbia, kad ji baus mirtimi už subversiją. Taigi, vieton išlaisvintu bus padėta gal kelis kartus daugiau. Nekurie gal bus ir nužudyti.

Iš to, kas pasakyta, nereikia daryti išvados, kad dėl to nereikia visai kovoti prieš reakciją. Visais laikais buvo kovojama prieš reakciją. Darbo žmonės yra išsidirbę geras tradicijas. Tai masinis judėjimas: masinis protestas, reikalavimai, demonstracijos. Tiesa, reakcija moka slopinti tai, bet kai plačios masės įsitraukia, tai vyriausybės negali nesiskaityti.

Galimas dalykas, kad daug kur siautėja tokia reakcija, kad prieš ją nebegalima kovoti įprastomis priemonėmis. Bet vistiek atrodo, kad daug kur yra griebiamasi individualių veiksmų, mažų grupių veiksmų, teroristiniu veiksmu. Tokie veiksmai atstumia mases, atbaido. Tas tik padeda prailginti reakcijos viešpatavimą.

ABI KALBOS LYGIOS

Kvebeko provincijoje norima pašalinti iš mokyklų anglų kalbą. Ji būtų mokinama panašiai, kaip kad yra mokinama kitų svetimų kalbų. Tai nesuderinama su dvikalbės Kanados idėja, net ir su įstatymais, kurie buvo pastaruoju metu priimti.

Kanada yra sudaryta iš dviejų pagrindinių tautų, anglų ir francūzų. Tą nuolatos pabrėžia ir patys francūzai. Dabar, pagal įstatymus, federalės įstaigos po visą Kanadą turi turėti žmones, kurie reikalui esant galėtų susikalbėti su piliečiais viena ar kita kalba. Kanados piliečiai turi teisę pasirinkti, kuria kalba nori kalbėti.

Mokyklose, todėl, turi būti naudojama ta kalba, kurios pageidauja tėvai. Pavyzdžiui, Ontarijoje yra priimtas tarimas, kad būtų įsteigtos francūzų klasės net ir ten, kur bent 10 tėvų pareikš pageidavimą. Tad ir Kvebeko provincijoje turėtų būti leista turėti angliškas klases.

UŽSALDYMO PROBLEMA

Dažnai yra siūloma, kad darbininkai sutiktų nereikalauti algas pakelti, jeigu pramonininkai sutiks nekelti kainų ant savo produktų. Darbininkai, iš savo pusės, nurodo, kad to neužtenka.

Jeigu pramoninės prekės ir nebrangtų, tai dar lieka nuomos, procentai už morgičius ir visa eilė kitų, kurie liktų be kontrolės.

Norint užsaldyti algas, reiktų, kad būtų užtikrinta federaliu įstatymu, jog viskas bus užsaldyta. Bet ir to negana.

Daugelio darbininkų uždabiai yra, galima sakyti, patenkinti. Bet daugelio darbininkų algos labai žemos. Tai būtų neteisėybė, jeigu visos algos būtų užsaldytos.

O kaip su pensjonieriais, invalidais? Dabar ir jų gyvenimas sunkus. Jų pensijos mažos.

Gal būtų teisingiausia, kad daugiau atydos būtų kreipiamą į tuos, kurių pajamos žemos. Bet tikrumoje, tai su naujais reikalavimais pirmiausia išėina unijos, kurių nariai gauna geriausias algas, lyginant su kitais.

Daug pastaruoju metu kalbama apie užtikrinimą kiekvienam minimum pajamų. Tai būtų labai gerai. Bet tos kalbos, matyti, dar ilgam paliks tik kalbomis, naudojamos tik ruošiantis rinkimams.

LAIMĖ

Antanas Venclovas

Per dieną svajojau aš džiaugsmą bedugnį...
Gesino naktis puošnią vakaro ugnį.
Nutilo skambėjimas gaudžiančio varpo,
Ir baigėsi diena mano vargano darbo...

Maniau, laimė — jūroje jachtos pakrikę,
Kalnai, lyg bazilikos, aukštyn įsmigę,
Nežinomi didmiesčiai, šviesūs ir gražūs,
Ir bronziniai kūnai saulėtuose pliažuos...

Maniau aš, kad laimė — dangoraižių gausmas,
Kelonės, lenktynės, laimėjimų džiaugsmas,
Paklaikęs neonų žėrėjimo šokis,
Kas naktį vis naujas, kas naktį kitokis.

O aš supratau tik dabar: mano laimė —
Daina, kuri sieloje gimsta savaime,
Medelis už lango ir kūdikio juokas,
Jaunuoliai, kur mylis, bučiuojasi, tuokias...

Ir aš supratau: mano laimė — tai geras
Šypsnyš, tavo mylimą veidą nušvietęs,
Tai saulė ir lietūs, kur dirvoje šneras,
Tai žydinčios sodo kamputy avietės.

Pasauly viskas ateina, praėina,
O vėjas skardena man tėviškės dainą,
Ir jūra alsuoja, ir sielon įsminga
Man girių tamsiųjų giesmės nemirtinga...

Apie Viską

Spaudoje buvo plačiai komentuota apie Tarybų Sąjungos premjero A. Kosyginos susitikimą su Kinijos premjeru Chou En-lajum.

Susitikimas įvyko Pekino aerodrome. Kosyginui grįžtant iš Hanojaus, kur jis dalyvavo Ho Chi Mino laidotuvėse.

Chou En-lajus taipgi buvo atvykęs į Ho Chi Mino pakarynas, bet greitai sugrįžo, nelaukęs laidotuvių. Buvo spėliojama, kad jis nenorėjo susitikti su Kosyginu.

Abiejų kaimynų susitikimas, kaip raportavo abiejų šalių žinių agentūros, buvęs kaimyniškas. Reikia tikėtis, kad galų gale jie du dideli kaimynai pradės kalbėtis.

Tai ir Montreale, St. Leonard distrikte, francūzai šovinstai parodė savo veidą. Reikėjo kelių šimtų policininkų numalšinti riaušiniukus. Pastarieji užtaškavo policiją gazolino bombomis. Apie 100 buvo sužeista, 39 suimti.

Didžiausiu kaltininku buvo šovinstų vadas R. Lemieux. Kvebeko teisingumo ministras Paul ketina traukti jį atsakomybėn.

Lemieux ir jo pasekėjai nori išvyti iš Kvebeko mokyklų anglų kalbą visai.

Įdomu pastebėti, kad tame distrikte gyvena daug italų, kurie pageidauja, kad jų vaikai būtų ir toliau mokiami angliskai.

Kanadoje nemažas susijaudinimas dėl to, kad amerikiečiai nori pasidaryti sau kelią skersai Kanados Arktiko. Jų laivas, 115,000 tonų Manhattan, jau

laužo ledus.

Klausimas sukasi ne tik apie tai, kam turi priklausyti Kanados šiaurėje esanti sritis ir vandens keliai, bet ir apie tai, kad laivai gali užteršti vandenį.

Atsimenate, anuo metu prie Anglijos sudužo laivas ir paleido į vandenį tonus aliejus. Britanijai kainavo milijonus dolerių valymas pakraščių. O kas atsitiktų, jeigu 250,000 tonų tanklaivų sutrintų ledai ir paleistų į vandenį aliejų?

Kanados vyriausybė rengiasi išleisti pareiškimą tuo klausimu.

Egiptas (JAR) ir Izraelis jau kaunasi visomis karinėmis jėgomis. Izraelio militarinės jėgos, sausumos ir orinės, puolė Egipto jėgas prie Suezio kanalo, o Egipto jėgos užatakavo Izraelio bazes kitoj pusėj, atsilygindamos izraelitams, Abiejų giriasi laimėjimais. Kaip iš tikrųjų buvo, bus sunku sužinoti.

Svarbu, žinoma, ne kuri pusė daugiau nuostolių padarė priešui. Faktas yra, kad karas tenai diena dieneon didėja.

Yra manoma, kad Izraelis pageidautų, kad persiėmimas dabar įvyktų, kol arabai nepakankamai pasirengę karui. Kiti teigia, kad Izraelis nori sukelti egiptiečius prieš Nasarą, Girdi, kol Naseras vadovaus, taikos nebūsią.

Komisija, tyrusi įvykius Šiaurinėj Airijoje, raportavo, kad katalikai yra skriaudžiami, išnaudojami, neduodama jiems lygių teisių.

Protestonai, kurie dominuoja Šiaurinėj Airijoje, griebiasi visų

priemonių savo privilegijoms išlaikyti. Įdomiausia tas, kad tiems karštuoliams vadovauja kunigas Paislėj. Jis katalikus, kurie reikalauja lygių teisių, apšaukė komunistais.

Britanijos armija šiek tiek sumažino susikirtimus, bet dar neatsteigė taikos. Matyti, kad bus nelengva tai padaryti, nes protestonai nelinkę nusileisti.

JAV negrų manifestas, reikalaujantis iš baltųjų bažnyčių nemažos sumos pinigų, atrodo neliks be atgarsio.

Indianapolio bažnyčių lyderiai nutarė paskirti \$500,000 negrų ekonominiams reikalams. Numatoma išleisti dešimtis milijonų dolerių tam tikslui.

Užtikrintos Pajamos

Pastaruoju metu visos partijos pradėjo diskutuoti užtikrintų metinių pajamų klausimą. Jų nuomonės truputį skiriasi, bet nelabai daug. Kita, tai tik idėjos, bet dar ne programos, kurias jos ryžtųsi įgyvendinti.

Štai kaip atrodo tos užtikrintos pajamos:

Naujų Demokratų Partijos subkomitetas sudarė planą, kuris bus įteiktas minėtos partijos suvažiavimui Winnipege spalio pabaigoje. Pagal tą planą, turėtų būti užtikrinta kiekvienam kanadiečiui \$1,500 į metus, o šeimai iš penkių — \$4,000. Jeigu pavienis neturėtų pajamų \$1,500 į metus, tai jam valstybė damokėtų. O jei šeima iš 5 neturėtų \$4,000 į metus, tai jai primokėtų skirtumą.

Kas liečia leidimą užsidirbti bent kiek nenuostojant valstybės paramos, ir NDP planas nieko nesako. Bet yra teigiama, kad šeimai iš 5 būtų leista užsidirbti bent \$500 į metus nenuostojant valstybės paramos. Jeigu uždabiai būtų didesni, tuomet atitinkamai būtų numažinta valstybės parama.

Taip vadinamas Ekonominis Komitetas yra savo raporte pažymėjęs, kad pavieniui asmeniui būtina reikia \$1,500 į metus pajamų, o porai — \$2,500. Šeimai iš trijų — \$3,000. Bet šios sumos buvo nustatytos pagal 1961 metų dolerio vertę. Po to doleris labai nuopulė, pragyvenimas labai pakilo.

Įvedus tokią sistemą, daugelis kitų pagalbinių fondų būtų panaikinti. Pavyzdžiui, pagalba šeimai, Canada Assistance Plan, visa eilė labdaros programų, kurias vykdo savivaldybės, provincijos ir federalė vyriausybė.

Toks patvarkymas gal šiek tiek sucentralizuotų paramos klausimą. Kaip dabar, tai veikia visa galybė organizacijų, administracinis personalas labai platus, reikalaujantis daug žmonių.

Ar kas išeis iš šių sumanyimų, parodys ateitis.

Past

Kad Tarybų jeras Kosyginas ir turėjo pa En-lai, Kinijos karų komentą, kaip iš to sau propagandą. Vieni bando no prestižą, k jaus.

Tačiau pagrįstame, jog abi tų pasimatų kad yra viltie sitikimų gali Tas turėtų

Atrodo, kad jungos pusė daugiau inicijėda dėl Kos lajaus susitik

O tas kaip Sąjungos pr Chou Euhanojaus u Kosyginas u laidotuves. rėjo, jog s Hanojuje.

U Thant, gina, kad di sakant, ke daugiau pa Izraelio su

Bet sutai neišsprėdž Arabai kentėję nu užsispyręs ti. Niekuo

Tad kaip Vieną pa ieskos užta ir Didžiųjų kiekvienas teresų.

Tą prob tik Saliam

Nemaža rijos kara Rimtai rodoma,

pastaruos vo pustre Daugiausi Bifroje.

Dabar karas ga Bifra tarpinink

Kanadai mi taikos rėtų būti

Genera automobiliu kainu imant, į brangesn

Zinomi kompani Sako, ko pabr me, kad tinkamai

Pastabos

Kad Tarybų Sąjungos premjeras Kosyginas lankėsi Pekinge ir turėjo pasitarimą su Chou En-lai, Kinijos premjeru, Vakarų komentatoriai neišgalvoja, kaip iš to įvykio pasidaryti sau propagandinio kapitalo.

Vieni bando mažinti Kosyginovo prestižą, kiti Chou En-lajaus.

Tačiau pagrindinė svarba yra tame, jog abi šalys sutiko turėti tą pasimatymą. O tai reiškia, kad yra vilties, jog panašių susitikimų gali būti daugiau.

Tas turėtų išeiti į gerą.

Atrodo, kad iš Tarybų Sąjungos pusės buvo parodyta daugiau iniciatyvos ir pastangų dėl Kosyginovo ir Chou En-lajaus susitikimo.

O tas kaip tik kelia Tarybų Sąjungos prestižą.

Chou En-lai išsiskubino iš Hanojaus namo pirma, negu Kosyginas, o Ho Chi Min laidotuves. Jis nenorėjo, jog susitikimas įvyktų Hanojuje.

U Thant, JT sekretorius, ragina, kad didžiosios šalys, taip sakant, keturi didieji, dėtų daugiau pastangų sutaikymui Izraelio su arabais.

Bet sutaukyti juos yra beveik neišsprendžiama problema.

Arabai yra labai daug nukentėję nuo Izraelio, o Izraelis užsispyręs nei kiek nenusileisti. Niekuo jiems neatsilyginti.

Tad kaip juos sutaukyti?

Vieną paspausi. — jis reks, ieškos užtarėjų. Ir atras jų, nes ir Didžiųjų tarpe yra problemų, kiekvienas jų turi skirtingų interesų.

Tą problemą taikiu būdu gal tik Saliamonas išspręstų.

Nemažai visus jaudino Nigerijos karas su Biafra.

Rimtai ir patikimai yra nurodoma, kad tame kare per pastaruosius tris metus, žuvo pusrėčio milijono žmonių. Daugiausia mirusių iš bado, Biafroje.

Dabar iškilo viltis, jog tas karas gal pasibaigs.

Biafra paprašė, jog Kanada tarpininkautų dėl susitaikymo. Kanadai sutikus, organizuojami taikos pasitarimai, kurie turėtų būti sėkmingi.

General Motors pranešė, kad automobiliai 1970 metų modelio kainuos brangiau. Bendrai imant, kiekviena mašina bus brangesnė \$117.

Zinoma, tą padarys ir kitos kompanijos.

Sako, jog tai daroma dėl visko pabrangimo. Bet pamatysime, kad kompanijų pelnas atitinkamai daugiau pakils.

Z. Janauskas

Naujas TV "herojus", laikraštinių, kurs padeda žmonėms visokiuose reikaluose (Ted Fowles, centre). Jam padeda Raphne Gibson ir Jan Goldin.

Ką Kiti Rašo

Gubernatoriali sukrestė

Prezidentas Niksonas smarkiai sukrestė gubernatorių sambūrį Coloradoje dviem pareiškimais:

Karą sulaukius, nebūtų bilijonų dolerių civiliam reikalams. Būsią sulaukyta statyba, sumažinimui valstybės išlaidų.

Sukrėtimas buvo juo skaudesnis, kad gubernatoriai tikėjosi gauti iš federalinės valdžios lėšų, vedant Niksono naują planą kovai prieš skurdą.

Kodėl nebūtų galima civiliniams reikalams naudoti karui eikvojamų bilijonų dolerių, neaišku. Jei surandami bilijonai karui, galima surasti ir civiliniams reikalams.

Sumažinimas statybos tarpymui lėšų, bet eikvojimas karui daugiau bilijonų — taipgi sunku išaiškinti.

Ir respublikonai gubernatoriai nustėbo ir pabūgo, tai išgirde.

— V. Andriulis

Amerikos karių sukilimas Vietname?

Iš Pietų Vietnamo pranešta, kad ten atsisakė eiti į mūšį 196-osios Lengvosios Infanterijos Brigados Kompanija A. Ir atsisakė tada, kada jau apie pusę kompanijos karių buvo užmušti. Likusieji pareiškė, kad jiems jau užteko kariauti.

Armijoje tai skaitoma sukilimu.

Kolumnistas James Reston

"Times" stebisi, kad iki šiol tikrai vienas toks kareivių sukilimas tebuvo. Galėjo būti ir daug daugiau.

Restono supratimu, Amerikos kareiviai nebemato reikalo kariauti. Juk prezidentas Niksonas sako, kad jis nori šį karą baigti, kad šio karo laimėjimas nėra būtina reikalingas Amerikos saugumui ir kad jis jau pradėjo tūkstantį kareivių iš karo ištraukti. Tai kokiems galams bekariauti ir lieti amerikiečių kraują? Reston klausia: "Kam? Koks tikslas? Ko bus pasiekta žudymo tęsimu? Kuo prezidentas ar kitas kas gali beišaiškinti arba bepatseinti karo tęsimą?"

Šiam karui nebuvo jokio patiesinimo ir pat pradžios. Jis yra nuoga agresija prieš Vietnamo liaudį.

— Laisvė

"Surado kaltininkus"

Rugpjūčio 26 dieną "Naujienose" tilpo straipsnis, kaip veiksmų tarpe atsirado "bendro darbo skaldytojų". Zinoma, kalti komunistai. Štai kokias išdaigas jie išdarinėja:

Čikagon Lietuvos komunistai atsuntė "gerai išreniruotą" jauną vyrą. Vieną vakarą tas vyrukas susikvietė būrį "veiksmų" į smuklę ir išdėstė jiems Lietuvos komunistų planus:

"Visi 'veiksmai' važiuokite Lietuvon. Mes jūsų laukime laukime. Tada mes sudarysime

didžiumą ir 'ruskius' į miltus sumalsim. Tik tada Lietuva bus pilnai laisva".

Straipsnį pasirašo neva "Jonas Vaičiūnas".

Netikiu, kad tokia pavarde žmogus iš viso egzistuoja. Rašymo stilius labai panašus į to psichopato, kuris anąmet "Draugo" kalėdiniame numeryje aprašė kaip komunistai "persiekioja religiją" Lietuvoje, būtent:

Kūčių vakare, vietoje "plotkelių", valgė katalikų vaiko mėsą. Aną straipsnį "Drauge" pasirašė tikrąja savo pavarde. "Naujienose" šį kartą pavartojo pseudonimą.

Amerikoje dar nėra įstatymo, kad pamišėliai nerašintų į laikraščius. Įdomu, kelių "balkių" galvoje trūksta tų laikraščių redaktoriams, kurie pamišėlių raštus talpina savo laikraštyje?

— L. Jonikas

Labai gerai apibūdinti

"Vienybės" laikraščio bendradarbis J. G., tame laikrašty, rugpjūčio 1 d., rašė:

"Naujienos atakuodamos Akiračių štabą, prasarė, kad tai pusinteligencija, papuošė savo pavardes daktarais; esą jie nepažįsta rusiško bolševizmo, nors ir Naujienų vedamųjų autoriai nė vienos dienos nėra pagyvenę Tarybinę Lietuvą, taigi ne tik teoretškai, bet ir praktiškai nepažįsta "rusiško bolševizmo", o implikuotai lyg reikalauja daktarato patvirtinimo Naujienų redakcijoje. Jei to nepadaryta, tad jie — "pusinteligencija"... O tuo tarpu Naujienų antikomunistiniai straipsniai parašyti ne pusinteligencijų, o tiesiog trečdalis-inteligencijų: jų teiginiai neobjektyvūs, egzazeruoti, užtempti ant juodašimtiško kurpalio, traktuojama savo skaitytojus kaip mažaraščius, tamsius reakcionierius".

Tai geras jų apibūdinimas. Jie nesilaiko nei laikraštines etikos, nei paprasto mandagumo.

Jų "inteligentiškumas" geriausiai parodytas atkartotinu reikalavimu "Draugo" redakcijos prisipažinti, ar tikrai grupė Lietuvos turistų lankėsi to laikraščio įstaigoje.

Kas gi gali būti blogo iš turistų apsilankymo? Antra, juk turistai aplanko daug vietų nekviesti.

Bet menku savo proteliu jie manė baisiai pasmerks laikraštį turistų apsilankymu.

J. G. taipgi padarė gerą pastabą kitiems Lietuvos priešams. Jis sako:

"Argi Vlikas savo leidiniais sukūrė "laisvą" pasaulį tuo, kad rusų kalbos mokymasis privalomas visose Sovietų Sąjungos mokyklose?! Argi visoj — pietų ir šiaurės — Amerikoje yra kitaip?!"

Visose šalyse sava kalba yra pirmoj vietoj.

ŠYPSENOS

Reikia patepti?

Žmona prikėlė vyrą 2 valandą nakties.

"Kelkis, Jonai. Siame kambaryje yra pelė. Aš girdžiu cypčiojant".

"Tai ką aš turiu daryti, patepti?" atsakė Jonas mieguistas.

Darbštūs darbininkai?

Darbininkas, dirbantis prie miesto darbų, pasiskundė formanui, kad jis neturi lopetos.

"Tai kas, kad neturi lopetos. Turi ar neturi, alga gauni kaip ir kiti", išbarė formanas.

"Taip, bet kiti gojai turi ant ko pasiremti, o aš neturiu".

Nepavydėk

"Ką turi mintyje sakydamas, kad nereikia pavydėti tiems, kurie turi viską ir dar daug pinigų banke?" nesuprato Jurgis.

"Už tai, kad jie turi ir daug rūpesčio, skilvio opas, nervus, neuralgiją, nemigą".

Didelė klaida

"Atsiprašau, bet tamsta nesioji vedybinį žiedą ne ant to piršto", perspėjo leidė jauną vyrą.

"Už tai, kad aš vedžiau ne tą merginą".

Atrodo, kad Vliko vadeivos labai nubiednėjo argumentais prieš Tarybų Lietuvą. Aplamai tarp Lietuvos priešų Amerikoje pasireiškia "politinis skurdas".

Trys aukšti militaristai

Jeigu kas dar galvojo, kad Saigono valdžia yra kiek linkusi prie taikos, tai šių dienų įvykiai parodė kaip tik priešingai.

Prez. Thieu pašalino iš premjero vietos civilinį politikierių Huongą ir naują premjeru paskyrė savo gerą draugą Khiemą.

Khiemas yra pasižymėjęs militaristas, niekad neparodęs simpatijų taikai. Jis stoja už kariavimą "iki pynos pergalės".

Naujasis premjeras Khiemas mokėsi militarinio mokslo ir Jungtinėse Valstijose. Jis lankė JAV Armijos Komandos ir Generalinio štabo Mokyklą Ft. Leavenworth, Kansas.

Todėl Khiemas yra labai artimas Pentagonui ir geras Niksono administracijos šalininkas.

Dabar Saigono valdžia vadovauja trys aukštieji militaristai — prez. Thieu, viceprez. Ky ir premjeras Khiem.

Neatrodo, kad jiems pasiseka karą laimėti.

— J. Gasiūnas

MAIN RIDAS

Vertė E. Vikižiūnienė

Baltoji Pirštinė

Romanas

(Tąsa)

— Dar vienas karaliaus kurjeris pas Skertį! — sumurmėjo jis, išjodamas į kelią. — Su pakartotiniu laišku! Cha, cha! Jo karališkoji didenybė, matyt, nebesulaukia, kada jis bus įteiktas. Šį sykį jis nutarė imtis ypatingų priemonių — paskyrė eskortą iš šešių kareivių. O vis dėlto būtų užtekę man karteli garsiau sukostėti, ir, nors labai gyresis jų vadas, jie akimirksniu būtų nurūkę, nestoviniavę čia! Visi šitie pasipūtę karaliaus dvaro pakalikai, "kavalieriai", kaip jie patys save vadina, yra visų didžiausi bailiai, narsūs tik žodžiais. Ak, kada išmuš toji valanda, kai anglai pagaliau supras, kad savo teises reikia ginti kalaviju — tik taip galima jas iškovoti! Tada, reikia manyti, visi šitie pagyrūnai išleks lauk ir laisvės gynėjų bus išsluoti kaip šiukšlės! Duok dieve, kad ši valanda kuo greičiau išmuštų! Pirmyn, Hiubertai! Reikia paskubėti.

Hiubertas pakluso, vos spustelėtas, šoko iš vietos ir lygiai pasileido keliu į Raudonąją Kalvą, o paskui žemyn nuolaidžiu šlaitu per plačias, žaliuojančias Kolno lankas.

Smuklė "Saraceno galva" stovėjo už pusmylio nuo Kolno upės ir lygiai tiek pat nuo Eksbridžo priemiesčių. Norint patekti į smuklę, reikėjo per upę perjoti aukštą senoviniu tiltu. "Saraceno galva" stovėjo prie plataus kelio ir buvo tokia pat sena, kaip ir tiltas; gali būti, kad ji čia stovėjo nuo Kryžiaus karų ir tada gavo keistą savo pavadinimą.

Ta patį smuklę, kur kapitonas Skertis su kirasirais buvo apsistojęs nakvynės, prieš atvykdamas į Belstrodo Parką. Vėliau ją imta vadinti "Karalienės galva" — tas pavadinimas išliko iki šių dienų. Naujasis pavadinimas, atsiradęs iškaboje, buvo sugalvotas ne sąžiningojo sakso Bonifaso, laikusio smuklę Karolio Pirmojo karaliavimo laikais, o šilkais ir atlasais išsidabinusio turtuolio, įsigijusio ją biauriomis Restauracijos dienomis.

Mūsų aprašomu laikotarpiu smuklės šeimininkas masteris Džervis galėjo jai duoti kitą, ne mažiau tinkamą, o gal net taiklesnį pavadinimą — "Karaliaus galva", nes po šiuo stogu panašūs žodžiai dažnai buvo tariami pašnibždomis, o kartais ir garsiai, bet visai kita prasme, labai labai skirtinga nuo tos, kuri buvo prigijusi. Gal būt, žodžiai ir mintys, kuriomis pasidalydavo žmonės, susirinkę senoje svetainėje, prisidėjo prie to, kad kažkoks karalius nete-

ko galvos; mažų mažiausiai tai tai pagreitino šią reikšmingą įvykį.

Tą vakarą, kai Henris Holtspėras šuoliavo, kiek įkabindamas, Raudonosios Kalvos šlaitu, skubėdamas į sutartą vietą — "Saraceno galvos" smuklę, — maždaug tuo pat metu galėjai matyti, kaip būreliai po du, po tris žmones vienas po kito ėjo per tiltą ties Eksbridžu ir suko smuklės linkui.

Vienas po kito šie būreliai įeina į smuklę, pasisveikina su šeimininku, kuris sutinka juos tarpdury.

Taip truko tol, kol po vijokliais apaugusia "Saraceno galvos" arka sugužėjo maždaug penkiasdešimt žmonių.

Susirinko tik vyrai; tarp jų nebuvo matyti nė vienos moters. Šiuos žmones iš karto pažinai amatininkus esant, nes to ar kito amato žmonės tais laikais nešiojo skirtingus drabužius. Jie ne šventadieniškai atrodė. Mėsininkas atėjo su aukštais odiniais batais, atsiduodančiais lajum; malūnininkas — su balta kepuraitė, iš po kurios buvo matyti balti milnini plaukai; kalvis — su plačiomis kelnėmis, prisijuosęs pradeginta odine prijuoste, o šleivakojis siuvėjas — su pliso kelnėmis.

Buvo čia ir puošniau atrodančių žmonių su aukštomis skrybėlėm ir geros medžiagos liemenėm, gerais geltonos odos batais, su baltos drobės apikaklėm ir rankogaliais; bet kadangi jie visi buvo vienodai apsitaisę, tai iš drabužių buvo nesunku atspėti, kad jie priklauso krautuvinkų cechui, dabar neteisingai vadinamam pirkliais.

Vakarais, — o ypač šiltomis dienomis, — "Saraceno galvoje" neretai galėjai sutikti šitų žmonių draugiją, nes smuklės rūšiai buvo pagarsėję visoje apylinkėje ir čia susirinkdavo nuolatinių lankytojų net iš Eksbridžo. Bet tą vakarą, kurį minime, lankytojai plūdo į smuklę tuo pačiu ir gana vėlyvu metu, matyt, dėl kažkokių svarbesnių priežasčių, o ne šiaip sau susieiti ir kartu pagurkšnoti masterio Džervisio pagarsėjusio alaus.

Visi šie žmonės, traukiantys "Saraceno galvos" linkui, buvo neįprastai susikaupę: vieni tyliai šnekučiavosi, ir iš jų susirūpinimo galėjai suprasti, kad kalbama apie kažkokius labai svarbius dalykus. Buvo aišku, kad jie ne šiaip sau vaikštinėja, o eina su reikalais, kurių dėlei iš anksto buvo numatyta susirinkti sutartu laiku.

Kaip minėjome anksčiau, smuklės šeimininkas tarpduryje sutiko kiekvieną lankytoją.

Nebylius pasisveikinimas su

kiekvienu įeinančiu buvo kažkoks nepaprastas ir net paslaptinas, nes "Saraceno galvos" šeimininką nieku gyvu negalėtum įtarti esant nešnekų. Ne mažiau slėpinga buvo ir tai, kad kiekvienas įeidamas pakeldavo dešinę ranką su sulenktu nykščiu ir prikišdavo ją vos ne prie pat masterio Džervisio nosies.

Matyt, tai buvo kažkoks sutartas ženklas, o galvos linktelėjimas, kuriuo šeimininkas atsakydavo į tą paslaptinę gestą, duodavo leidimą įeiti.

Įėję pro duris, lankytojai traukė ne į bendrą svečių salę, o toličiau: ilgas koridorius vedė į didelį atskirą kambarį, matyt, labiau tinkantį tokiai suėjai. Lankytojai, kurie įeidami paprastai sveikinosi su šeimininku, nepakeldami rankos, buvo kviečiami į bendrą salę arba jie patys sukldavo ten, nesulaukdam, kol bus pakviesti.

Praslinko valanda, jeigu ne daugiau, o Eksbridžo keliu smuklės link dar vis tebeėjo žmonės. Tuo pat metu kitos mažesnės grupelės traukė į tą patį kelią nuo Raudonosios Kalvos ir Denemo pusės, o taip pat siaurais keliukais iš Herfildo ir Aivero kaimų.

Šitie žmonės labai skyrėsi nuo tu, kurie ėjo iš Eksbridžo: iš pažūros buvo matyti, kad tai vietiniai gyventojai — piemenys, žemdirbiai, — o jų tarpe buvo nemažai ir turtingesnių fermerių.

Daugelis jojo raiti — matyt, iš toli, ir kai pagaliau visi susirinko smuklėje, erdvioje "Saraceno galvos" arklidėse buvo ne mažiau arklių, kaip tą dieną, kai Skertis suteikė garbę šeimininkui, su savo kirasirais apsistodamas nakvynės už dyką.

Paskiausiai atėjo gražus raitelis, kurio ori išvaizda, drabužiai, ginkluotė ir puikus grynakraujis žirgas rodė, kad tai aukštos kilmės žmogus. Neįtikėtai, silpnoje mėnulio šviesoje, didingas jo stotas ir ori laikysena rodė jį bajorą esant.

Šeimininkas ir kai kurie iš lankytojų, susibūrusių prie durų, matyt, gerai jį pažinojo. Todėl, kai jis priėjo, smuklėje pašnibždomis iš lūpų išlūpsau buvo perduodami žodžiai, tarsi turį kažkokią magišką galią. — Juodasis Raitelis.

Nuščekęs nuo arklio, jis ramiai įėjo į smuklę kartu su kitais, pasisveikindamas su jais galvos linktelėjimu.

Jam nereikėjo kelti rankos ir, prispaudus nykštį, parodyti tarpdury stovinčiam šeimininkui, įleidžiant Henri Holtspėrą, nereikėjo sutarto ženklo, kuris buvo sugalvotas, norint išvengti skundikų ir šnipų. Smuklės šeimininkas gerai žinojo, kas sušaukė šį susirinkimą jo pastogėje. Holtspėras tylėdamas, nusišypsojo jam ir drašiai nužingsniavo blankiai apšviestu koridorium, kaip žmogus, jau

ne sykį čia buvęs.

Taip pat ryžtingai jis atidare didžiojo kambario duris — ten jau buvo žmonių sausakimšai; po visą koridorių sklido garsūs karštai besiginčijančių balsai.

Bematant visi nuščiavo, stoko tyła, bet ji truko tik akimirksnį, ir tučiuojau taip pat netikėtai žmonės vėl suklego, emė džiaugsmingai šūkauti, ir galėjai išgirsti įėjusio žmogaus vardą ir visiems gerai žinomą garsią pavardę.

Holtspėras įėjęs uždare sunkias duris, ir triukšmas iš salės nebesiskverbė į koridorių. Ginčai ir kalbos atsinaujino, bet Holtspėras, sumaniai patraukęs žmones, pasuko pašnekesį reikiama linkme.

Galimas daiktas, kai kam jo kalba būtų atrodžiusi išdavikiška, nes čia atvirai buvo aptariamai neteisėti karaliaus veiksmai ir jo paskutiniai įsakai, o į pabaigą kai kurie oratoriai, įkaitę nuo stipraus naminio alaus, kuriuo susirinkusieji dosniai buvo vaišinami kavaliariaus sąskaita, ir prisiminę kokią nors nesena nuoskaudą, pitkai gniaužė kumščius ir grūmodami jais ore, garsiai šaukė keršto.

Tą naktį slaptame susirinkime, įvykusiame "Saraceno galvoje", pirmą kartą iškilo pamėklė, kuri netolimoje ateityje virto viešu reginiu, nes daugeliui iš susirinkusiųjų smuklėje tą vakarą teko savo akimis pamatyti karalių, lipantį ant esafoto.

— Garbė dievui! — murmėjo Holtspėras, šokdamas į balną ir sukdamas arkį į kelią, einantį Raudonosios Kalvos link. — Garbė dievui, teneaplenkia mus jo malonės! — pridūrė jis dar ausyse tebeskampananti nosaki, kurį vis kartojo pušiai, kalbėdami slaptame susirinkime. — Jie pilni ryžto, tuo galima neabejoti. Pagaliau, po dešimtį metų trukusios tironijos, jie dega noru nusikratyti šita gėdinga priespauda! Tironas bus nuverstas! Išmušė valanda padaryti galą patvaldystei ir mielojoje senoje Anglijoje įdiegti vienintelę protinę santvarką, kuri neprieštaraus siveikam protui ir užtikrina piliečiams laisvę. — respubliką!

Liūdna ir kiek pašajpi šypseną pasirodė Holtspėro veide, kai jis pagalvojo, kiek mažai vienminčių jo gimtojo šaly, kiek mažai žmonių, kurie pritarė jo jausmams.

Holtspėras gyveno tokiais laikais, kada žodį "respublika" retai galėjai išgirsti: šitas žodis sukeldavo nickinamą pašaipą, jis buvo laikomas kledėjimu, bepročių fantazija. Holtspėrai šitas žodis buvo neatskiriama nuo jo tikros prasmės. Tas žodis jam atsikleisdavo visa savo rūšia ir didinga prasme, išreiškiančia gilia žmonių gešrovės ir kančios tiesą. Net ir tais žiaurios priespaudos ir per-

sekiojimo laikais, kai Lodas valdė sielas, o Strafordas kūnus, kai inkvizicijos kalavijas galėjo nebaudžiamas nukirsti protestantą Valdensą, — net ir tada atsirasdavo žmonių, kurių niekas nepriversdavo išsižadėti tikėjimo, kad liaudies valdžia iš dievo, o karaliaus "dieviškosios teisės" tesančios tironų išmonė.

Tokių žmonių buvo visais laikais, nes laikas nepakeis tiesos. Jeigu nei žiloje senovėje, nei viduramžiais, nei mūsų laikais nebuvo ir nėra tikros respublikos, tai nerodo, kad ji nėra teisingiausia santvarka. Tai tikrai teisinga santvarka, vienintelė, kur vadovaujamas tiesos ir gėrio įstatymais. Nepripažinti gali tik tas, kieno kvaila galva ir pikta širdis.

Bet ar yra dabar pasaulyje tokių žmonių? Sunku patikėti. Jeigu aš tuo tikėčiau, būčiau panašus į savo herojų, kada jis, karčiai šypsodamasis, mastė, kokia menka sąujelė žmonių jaučia tą patį, ką ir jis.

Ak, jeigu jis būtų sulaukęs šių dienų, kaip malonu jam būtų matyti, kad jis neklydo, taip manydamas. O ten, kur kai kas mato respublikos įsitaigų krachą, jis, kaip ir aš, būtų išvelgęs vergalingą jų suklostėimą. Jis būtų pamatęs, kaip per kokį šimtą respublikos metų trisdešimt milijonų žmonių virto milijonais, palvėjęs su visa kita žmonių gimine. Jis būtų pamatęs, kaip jie pasidalijo į dvi stovyklas ir grumiasi vieni prieš kitus tarsi senovės titaniai, ir, tai matydamas, jis negalėtų nenauvaloti, kad ateis laikai, kada šitie trisdešimt milijonų susiburs, ir tada jiems nebus baisu stoti į kovą prieš visą monarchų pasaulį!

Henriui Holtspėrui nereikėjo nusidanginti į ateitį, kad sustorintų savo tikėjimą respublikine santvarka. Jo įsitikinimai, pasemti iš amžinųjų tiesų šaltinio, tekėjo iš praeties. Sarkastišką šypseną jo veide sukėlė panieka, kurią kilni siela savaimė jaučia tiems, kas tik arba apsimetą tik karaliaus "valdžia iš dievo".

Jo veidas buvo niurus, kol tik jis pasuko į miško takelį ir priėjo seną buką — tą patį medį, kuris savo tankiom šakom laikė apglėbęs visu mieliausią ir visų brangiausią vietą žemėje.

Štai jis vėl po žalia jo palapinė! Holtspėras paleido pavardę ir, nusiėmęs skrybėlę, prispaudė prie lūpų baltąją pirštinę; dabar jis nieko negalvojo, melilė pavėgė visas jo mintis, ir jis užmiršo net respubliką.

— — — Diko Densio būstą vargu ar būtų pavadinti troba. Pirkelė ir tai būtų per skambus pavadinimas pasigailėtinai lūšnapa-laikė, kurioje eigulys ir jo šeima slėpdavosi nuo lietaus ir vėjo.

Vėjal neįsikverbėdavo į lūšną, nes, prieš pasiekdami jos

M

Neteko B

MONTRE

Martuseviči gyvena skatėko vienint ris pirmiau o paskutini kagoje, JA

Velionis b

su visais stengėsi kiek padėti. Man ti po vienu tai gerai ž šeima.

Velionis

sūnus ir d pat broj M nas, galėjo laboji vėžic Reiškiu māj ir broj

Trumj

Skulptor vertingais rinimo pa World, rei rinius nors kėti. Miest mokėti \$1 Skautų akordžion

šjenas, jie kus Vepsc samčius iš glėbiančiu rankomis.

Šitas n: iš netašų jų buvo moliu, o s drėmis. T gal kitok: dabar pa rikos miš

Siaurus vos pras tis eigulų su mažu tytais į š žas kiem pusia p ekirtas d priželės žabarų l suresta stovi lies

tė, ir pu dėso did: tos avig: veislės. Diko Dej

Vduje ir skurd asla ir r lentyna: sienų k veikslų p svogūnų liukų ir tas dani suversti laj ir kit bos jnaž

Montrealo žinios

Neteko Brolio

MONTREAL. — Maikis Martusevičius, verdunietis, pergyvena skaudų smūgį, nes neteko vienintelio brolio Jono, kuris pirmiau gyveno Montreale, o paskutiniu laiku gyveno Čikagoje. JAV.

Velionis buvo ramus būdo ir su visais gražiai sugyveno, stengėsi kiekvienam kuo nors padėti. Man pačiai tėko gyven- ti po vienu stogu ilgus metus, tai gerai žinau. Tai nuoširdi šeima.

Velionis paliko jau vedusius sūnus ir dukrą ir žmoną, taip pat brolių Maikį. Dar nebuvo senas, galėjo gyventi, bet ta nelaboji vėžio liga atėmė gyvybę. Reiškiau gilia užuojautą šeimai ir broliui Maikiui.

P. B.

Trumpai Apie Viską

Skulptoriai, kurie prisidėjo vertingais kūriniais prie pajai- rinimo parodos "Man and His World", reikalauja už savo kū- rinimus nors dalį jų vėrtės apm- kėti. Miesto valdyba sutiko ap- mokėti \$133.350.

Skautų organizacija irgi skundžiasi, kad jos nariai iš-

dirbę 4.000 valandų. Spėjama, kad gale metų priduos sąskai- tą.

Mrs. G. Frechette, 46 metų amžiaus, dažnai naktimis nu- budusi užsirykdavo lovoje. Ir štai, rūkydama užmigo, cigare- tas uždegė lovą. Ištraukta iš degančios lovos dar gyva, bet mirė ligoninėn vežant.

Tiems, kurie rūko gulėdami, geras perspėjimas.

Montreale atsirado naujos rūšies vagišių, kurie sunkveži- mius su produktais "haidžeki- na", produktus išsikrauna, o sunkvežimį su vairuotoju (su- rištom rankom) palieka.

Nevidonai ir mūsų "biednų" Molsoną užklupo: ištuštino vie- na sunkvežimį.

Policija sako, kad jeigu žmo- nės kooperuotų, būtų lengva sukontroliuoti, nes sunkveži- miai ištuštinami miesto ribose.

Montrealo policijos knygose yra 65.000 nubaustų auto vai- ruotojų. Bendrai visi nubausti \$1.500.000. Ir vis už nesilaiky- mą važiuotės taisyklių.

Kaltininkai, gyvena kitose provincijose, teisman nestoja ir pabaudas ignoruoja.

R. Hamel, 12 metų berniuk-

kas, atsirekomendavęs parda- vėju, įėjęs išžagino ir apiplėšė 3 namų šeimininkes. Ketvirtą žaginant buvo policijos už- kluptas.

Provincialė transporto kom- panija pradėjo statyti moder- niškiausią visame Šiaurės Ame- rikos kontinente autobusų stotį tarp Berri - St. Hubert ir Mai- soneuve Blvd. Kainuos \$1,200.- 000. Statybą baigs ateinančiais metais geg. mėnesį.

B. K.

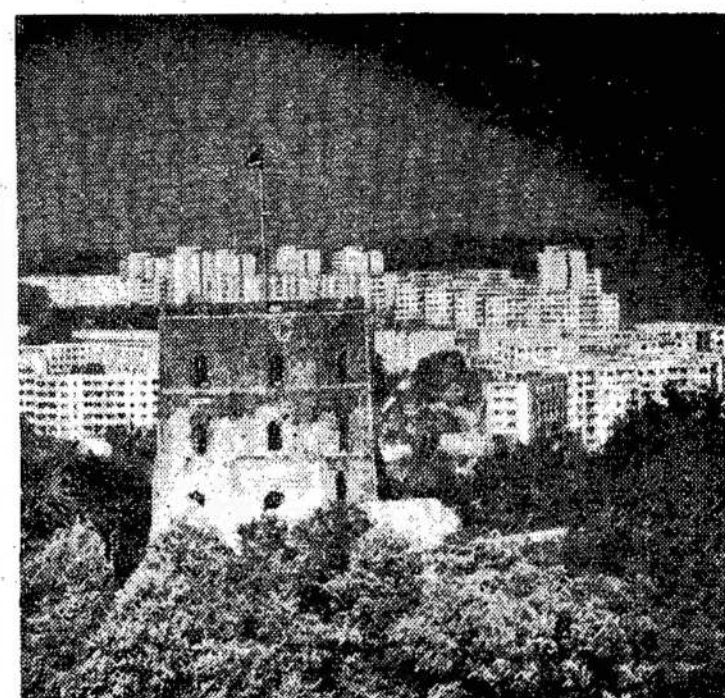
Širdinga Padėka

Aš, Viktoras (Vik) Braknys ir mano sužieduotinė Linda norime išreikšti jums visiems iš širdies gilumos padėką už mum suruoštą priešvedybinių staig- meną. Nors abu galvojame ang- liškai ir lietuviškai, bet surasti tinkamus ir gražius žodžius, kaip išreikšti padėką jums už mums suteiktą džiaugsmą nepajėgiame. Tad visiems didelį lietuvišką aciu.

Dėkojam ir mano brangiems tėveliams, nes jie gal daugiau sia pastangų dėjo.

Mano būsimoji žmona taip į- simylėjo į jus visus, kad pasi- žadėjo greitai išmokti lietuviš- kai.

Negaliu apsieiti nepaminėjęs savo tetos ir tetėno Zavišių, nes jie mudu taip apdovanojo, kad kol gyvi būsime jų neuž-

Sitai dabar atrodo Vilnius, žiūrint nuo Gedimino kalno.

miršime.

Dar kartą aciu visiems iš gi- lumos širdies.

Viktoras Braknys
Linda Roberts

Montreal.

Padėka

Anelė ir Jonas Brakniai nuo širdies dėkojam mieliems drau- gams ir prieteliams už pastan- gas, kurios padėjo mums su- rengti mus džiuginančią staig- meną dėl mūsų būsimos mar- čios.

Mus kartu jaudina ir džiugi- na, kad pajutom tokį atjauti- mą, kad turim tiek daug drau- gų ir draugių.

Ypatingai dėkojam šeimini- kėms, Verai Virbilienei ir ki- toms, tiek daug dirbusioms. Ne- įmanoma visų išvardinti, bet mes esam dėkingi visoms.

Dar kartą aciu už viską.

Anelė Braknienė

Ar žinote?

Kad Indijoje yra virš 2.400.- 000.000 žiurkių, kurios dėl in- dų religingumo geriau paėda, negu indų liaudis.

Taip kongresui raportavo maisto ir agrrikultūros ministe- ris.

B. K.

BIAFRA ATMETA R. K. SUSITARIMĄ

GENEVA. — Tarptautinis Raudonojo Kryžiaus komitetas susitarė su Nigerijos vyriausy- be dėl pristatymo pagalbos Biafrai dienos metu. Biafros valdžia, tačiau, atsisako priim- ti tą pašalpą pagal šį susitari- mą.

Susitarime pažymėta, kad jei- gu orlaiviai gabens pagalbą die- nos metu, Nigerijos autoritetai turi patikrinti, ar nevažama amunicija ir ginklai.

sienas, jie įsisukdavo į mišžiniš- kus Vepso miško bukus, stūk- sančius iš visų jos pusių ir ap- glėbiančius ją lapotomis savo rankomis.

Sitas namelis buvo suręstas iš netašytų rąstų, plyšiai tarp jų buvo šiaip-ne-taip užkrėsti moliu, o stogas apdengtas nen- drėmis. Tokių namiukščių, tik- gal kitokiais stogais, galima ir dabar pamatyti kur nors Ame- rikos miškų glūdumose.

Siauros durys, pro kurias vos prasiskverbavo plačiapa- tis eigulys, du maži langiukai su mažučiuokais stiklais, įsta- tytais į švininius rėmelius, ma- žas kiemelis, aptvertas iškry- pusia piniučių tvora, matyt, skirtas daržui, bet dabar visas prižėlęs piktžolių ir priverstas žabarų krosniai; šiaip-ne-taip suręsta pasiūrė, kur kartais stovi liesa ilgaplaukė kumelai- tė, ir purvina būda, iš kurios dėso didelis piktas šuo, maišy- tos aviganiai ir škotiško kurto veislės. — taip atrodo eigulio Diko Densio gyvenimas.

Vduje taip pat buvo nejauku ir skurdu. Virtuvė su moline asla ir moliu krėstom sienom, lentyna su virtuvės-rykais, ant sienų keletas primityvių pa- veikslų pigiuose rėmuose, pynė evogūnų, ryšulėlių triušų kai- likų ir čia pat vos tik nudir- tas danieliaus kailis; kertėje suverstai spąstai, raizgai, tink- lai ir kiti medžioklės bei žvejy- bos įnagiai; kitoje kertėje —

didelis sunkus kirvis, miško kir- tėjo frankis. Viduryje bukinis stalas, o aplink jį keletas kė- džių su pintomis nendrinėmis sėdynėmis. Ant stalo sustatyti moliniai indai; o židiny - duobė asloje ir du didžiuliai ak- menys, įstatyti į ją.

Virtuvė buvo pagrindinis kambarys: kiti du to namelio kambariukščiai — miegamieji. Kiekviename stovėjo po lovą, tačiau vienas miegamasis atro- dė tvarkingiau: lova buvo su paklodėmis ir antklode, o tuo tarpu kitoje buvo pamestas šiaudinis čiuzynys, užtiestas su- driskusia marška, o antklodė atstojo du einių kailiai.

Pirmame miegamajame prie sienos stovėjo mažas staliukas ir dvi kėdės. Viršum stalo, ant surūdijusių užlenktom galvu- tēm vinių, laikėsi veidrodžio šu- kė ir greta dėklelis segtukams; ant stalo gulėjo paprastos šu- kos plaukams prismeigti, ma- žas šepetėlis ir pora baltų dro- binių rankogalių, kurie, matyt, jau ne sykį buvo plauti; visa tai kartu su kitais moteriško tualetu menkniekiais rodė, kad čia gyvena moteris.

Tai buvo vienintelės eigulio dukters ir vienintelio jo šeimos nario Betos Densi miegamasis. Kitame kambaryje miegojo patsai Dikas. Bet dienos metu Dikas su dukteria paprastai bū- davo virtuvėje. Ten mes ir ran- dame juos, praėjus trim dienom po šventės, kurioje gražuolėi

Betsi teko suvaidinti tokią svarbią rolę.

Dikas sėdėjo už stalo ir pa- sigardžiuodamas sotinosi; prie- šais jį stovėjo puodelis alaus, lėkštė keptos žvėrienos ir su- raikytos duonos griežinėlių.

Tai buvo jo pusryčiai, nors saulė, šviečianti pro bukų vir- šūnes, rodė, kad nebe toli pie- tų metas ir Beta jau seniai pa- pusryčiauvusi. Bet Dikas grįžo namo vėlai naktį, pavargęs po ilgios kelionės, ir išmiegojo sa- vo šiaudų patale iki pusiaudie- nio, kol Belstrodo dvaro var- pai išmušė dvylika.

— Ar buvo kas atėjęs, duk- rele, man nesant? — naklausė jis Betsi. Matyt, jis dar nebu- vo kalbėjęs su ja po sugrįži- mo.

— Taip, Kareivis iš dvaro bu- vo du sykiu atėjęs.

— Kareivis! — sumurmėjo Dikas su aiškiu nepasitenkini- mu. — Kad juos kur velniai, ko jiems čia reikia? Jis tau sa- kė, ko čia atsibastė?

— Sakė tikrai, kad jam rei- kią tave pamatyti.

— Mane? Ar tu gerai su- pratai, dukrele?

— Taip jis sakė, tėte.

— O tu tikra, kad jis ne ta- vęs pamatyti atslampino?

Tai kalbėdamas, eigulys ti- riamai pasižiūrėjo dukteriai į akis.

(Bus daugiau)

WINDSOR
DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moder- niškiausią STORAGE. Greitas patarnavimas.

20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:
A. Keršys, P. Petrušis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. PO. 8-6679
VERDUN, QUE.

HILL TOP MOTEL
Route 17 West Vaudreuil, Que.

33 kambariai, maudymosi baseinas, arkliai pajodi- nėjimai, pirmos klasės valgykla su pilnu laisniu, rami vieta pailsėti. Butai dėl nuo 2 iki 8 asmenų.

Motelis randasi ant kelio 17-to apie mylia į vakarus nuo Dorion, Que.

Rezervavimui vietos prašome telefonuoti: 234-4591 arba 453-3401.

Savininkas **A. NAGINE**

Torontiečių Kronika

Padidino šeimą

Frank ir Verona Rušenai padidino šeimą įsūnydami savo dukrelei Sementai broliuką. Džiaugiasi šeimos padidėjimu ne tik Frank ir Verona, bet ir grandma A. Rušenienė.

Frank Rušenas yra lietuviams gerai žinomas advokatas. Geriausias sveikatos visiem!

Svečiai iš Lietuvos

Kanadoje lankosi grupė tarybinių turistų, kurių tarpe yra du iš Lietuvos.

A. Plioplys, šilko kombinato direktorius iš Kauno ir A. Budvytis, Dotnuvos Žemės ūkio akademijos direktorius.

Pabuvoje Montreale, jie išvyko į Vakarų Kanadą. Šį savaitgalį praleis Toronte.

Geriausias jiems viešnagės Kanadoje.

Rep.

PEKING. — Kanados Kviečių Taryba pradėjo derybas su kiniečiais dėl kviečių. Norima vėl parduoti Kinijai keletą milijonų tonų kviečių.

Padėka

Mirus mylimai sesutei Marytei Mekaitei Lietuvoje, liūdėsio dienosose susilaukiau daug užuojautų gėlėmis ir atvirutėmis ir per spaudą nuo geraširdžių draugių ir draugų, kuriems reiškiau širdingą padėką už viską.

Jūsų užuojauta pasiliks mano širdyje ant visados.

E. M. Bulzgienė ir šeima

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

B. Ramanauskaitė, Sellersville, Pa., atsinaujino sau ir į Lietuvą prenumeratas ir paaukojo LB paramai \$10.

L. Bekešienė, Rochester, N. Y., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo savęs ir M. Vinckuno po \$2 aukų.

J. Jakubauskas, Vancouver, atnaujino prenumeratą į Lietuvą ir paaukojo LB paramai \$9. Patys atsinaujindami prenumeratas paaukojo:

A. Silinis, Montreal, \$5; J. Čelkis, Piedmont, Que., \$5.

J. Gaičas, Edmonton, Alta., \$5.

Petras Vizbaras, St. Francis, Alta., atsinaujino prenumeratą, užsisakė laikraščius ir žurnalus iš Lietuvos ir paaukojo LB paramai \$5.

Torontiečiai Henry Jakavičius ir Alb. Galinaitis parėmė LB su daiktinėmis dovanomis keliolikos dolerių vertės.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas širdingai ačiū.

Administracija

VATIKANAS, MUSULMONAI IR JŲ TIKEJIMAS

(Atkelta nuo 3 pulsp.)

ginį šariato teisma.

Stengiamiesi pritaikyti šią religiją dabarčiai, islamo modernintojai, kaip ir šių dienų katalikų teologai, bando naujai aiškinti savo šventąjį raštą — Koraną.

Islamo religija tiek savo forma, tiek ir turiniu gana panaši į krikščionybę. Tačiau kadaise tarp jų pasekėjų vyko atkakli kova. Matydami, kad tai neišsinaudą nei vienai, nei kitai religijai, katalikų bažnyčia ėmėsi iniciatyvos telkti įvairiausių religijų pasekėjus, kaip ir ką jie botikėtų.

P. Pečiūra

NE I TĄ IŠEINAMĄ ŽMOGUS IŠJO

THORNABY. — Kompanija atleido pakistaniečių iš darbo, kadangi jis neįtą išeinamą užėjo.

Kompanija praktikuoja rasizmą ir turi atskiras išeinamas dėl baltųjų ir spalvotųjų.

PERPLAUKE ATLANTĄ 20 PĖDU LAIVELIU

SAN SALVADOR. — Bill Verity, airis, perplaukė Atlantą 20 pėdu laiveliu. Atlante, jis pasiskolino iš Tarybinio laivo maisto 5 dienoms.

Jis tuomi norėjo įrodyti, kad šeštame šimtmetyje vienuolis

galėjęs atplaukti iš Europos į Ameriką.

NORI IŠLAISVINTI NATURALIAS DUJAS

GRAND VALLEY, Colo. — Nuklinis įrenginys buvo išsprogdintas pusantros mylios po Colorado kalnu. Visoj apylinkėj buvo jaučiamas žemės drebėjimas.

Tuomi norima išlaisvinti natūralių dujų telkinius giliai po žemėmis, kurių esą apie 317 trilijonių kubinių pėdų, įstrigus tarp uolų.

Apie Viską

BOGOTA. — Nukrito Colombijos militarinis orlaivis su 32 asmenimis, kurių tarpe buvo 7 vaikai, ir visus užmušė.

MONTREAL. — Kvebeko vyriausybė siūlo iki \$5,000,000 incentyvą bile kompanijai, kuri sutiktų įsikurti Montreale ar apylinkėje.

Kompanija turi įsikurti toje apylinkėje, kur neveikia federalis planas.

OTTAWA. — Kanada veikiausiai balsuos už Kinijos priėmimą į Jungtines Tautas.

Keturiolika šalių įteikė siūlymą, kad Kinijos priėmimo klausimas būtų įtrauktas į dienotvarkę.

Įdomūs Filmai Toronte

Brighton Kinoteatre
127 Roncesvalles Ave.
Tel. 532-2710

"Main Kampf"

Baisi tikra Hitlerio Reicho istorija
Tiktai tris dienas
Rugsėjo 21, 22 ir 23
Kasdien nuo 7:30 v. vak.
Taipgi:
"Attack on the Iron Coast"

MASKVA. — Kiniečiai pažeidė sieną per du mėnesius 488 sykius, kaip pranešė žinių agentūra Tass.

Tarp birželio ir rugpjūčio 15, 2,500 kiniečių dalyvavę įvairiose pasienio incidentuose.

Vedybinis Paieškojimas

Noriu susirašinėti, vedybinio tikslu, su rimta mergina, ar našle. Esu vidutinio amžiaus žmogus. Pasiturintis amatininkas, esu rimtas, gero būdo.

Atsakysiu į kiekvieną rimtą laišką, su pirmenybe Tarybų Lietuvos lietuviams.

Aigimantas Zakaras
General Delivery,
Vancouver, B. C., Canada

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.
Sviežias maistas. Geras pasirinkimas įvairių lietuviškų valgių. Turime kambarių apsisostimui.
Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: 544-6917

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto

Akių ir Akinių Specialistas

G. S. MERRITT

Optometristas — Optikas
Skaitymui akiniai \$15.00 ir daugiau
Bifocals — \$19.00 ir daugiau
(Išskaitant akių egzaminavimą)

Valandos: 9-12 ir 1-6. Treč. po piet uždaryta
Antradi. Ketvirt. ir Penkt. vakarais pagal susitarimą
1175 Dundas St. W. Tel. LE. 5-6400
Toronto, Ont.

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133
17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. RU. 1-2177

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
263 College Street
WA. 2-6112, WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paeina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Priima persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, maisto ir kitko.

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą

Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

Ukrainska Knyha centras ir skyriai randasi:

TORONTE: — 962 Bloor St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 2643 E. Hastings St.

Toronto įstaigoje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto įstaiga atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta. Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė

Ukrainska Knyha

962 Bloor St. West, Toronto, Ont.
Telefonas: LE. 4-7551